

VGR Analys 2025:4

2024 års uppföljning av Knyta samman Västra Götaland

Uppföljning av Västra Götalandsregionens program för
Knyta samman Västra Götaland 2022-2025

Innehåll

Inriktning program.....	2
Genomförande och resultat	4
Insatsområde Stärkta relationer nationellt och internationellt inom transport och infrastruktur	5
Insatsområde Utveckla transporteffektiv regional infrastruktur och öka andelen hållbart resande	7
Insatsområde Förbättra tillgången till bredband, laddinfrastruktur och förnybar elproduktion	10
Insatsområde Utveckla samverkan inom regional fysisk planering	13
Insatsområde Förbättra förutsättningarna för attraktiv platsutveckling	14
Bilaga 1: Förteckning över 2024 års beviljade projekt	16
Bilaga 2: Förteckning över verksamhetsbidrag	17

Inriktning program

Programmet Knyta samman Västra Götaland 2022-2025 syftar till att beskriva Västra Götalandsregionens inriktning och prioriteringar för att bidra till en hållbar och förbättrad tillgänglighet och ett transporteffektivt samhälle där nödvändiga transporter samordnas och koordineras med övrig samhällsplanering.

Att knyta samman Västra Götaland handlar om att öka närheten mellan olika delar av länet, med grannregioner, övriga Sverige och andra länder. Att göra det möjligt för människor och företag att nå varandra och ha ett utbyte med omvärlden. Knyta samman handlar också om hur människors liv och vanor påverkas och påverkas av hur omgivningen är utformad. Genom god fysisk och digital tillgänglighet till kommersiell och offentlig service samt attraktiva livsmiljöer skapas förutsättningar för människor och företag att vistas, verka och växa i alla delar av länet. Att knyta samman Västra Götaland berör också behovet av utvecklad samplanering i samhällsplaneringen och att ta hänsyn till behov och förutsättningar för elproduktion och eldistribution.

Insatsområden:

- Stärkta relationer nationellt och internationellt inom transport och infrastruktur
- Utveckla transporteffektiv regional infrastruktur och öka andelen hållbart resande
- Förbättra tillgången till bredband, laddinfrastruktur och förnybar elproduktion
- Utveckla samverkan inom regional fysisk planering
- Förbättra förutsättningarna för attraktiv platsutveckling

Figuren nedan illustrerar insatslogiken för de fem insatsområdena i programmet, vad de förväntas bidra till och hur det i sin tur bidrar till målet för den regionala utvecklingsstrategin.

Miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU) är huvudansvarig¹ för programmets genomförande och uppföljning, men genomförandet sker i nära samverkan med infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) och kulturnämnden (KUN) utifrån respektive nämnds uppdrag och prioriteringar.

Programmet hänger sedan i olika grad samman med de övriga programmen för hållbar omställning. Det innebär att vissa breda insatser kan förekomma i flera rapporter utifrån olika perspektiv.

Upplägg rapport

Efter inledning då programmets inriktning beskrivs kommer ett avsnitt som rör genomförande och resultat. Varje insatsområde lyfts därefter i separata avsnitt utifrån rubrikerna genomförande samt reflektion kring genomförande. För vissa insatsområden anges även exempel på resultat.

¹ Vid beslut om programmen var regionutvecklingsnämnd (RUN) huvudansvarig i nära samverkan med övriga nämnder inom regional utveckling och beredningen för folkhälsa och social hållbarhet respektive beredningen för mänskliga rättigheter.

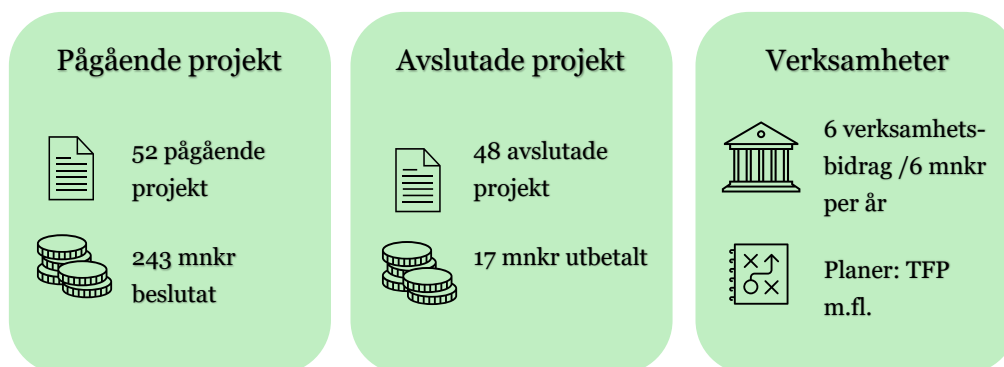
Genomförande och resultat

Programmet har pågått under 2022-2024. Vad som finansieras styrs av programmet och respektive nämnds årliga detaljbudget. En förhållandevis stor del av genomförandet av Knyta samman Västra Götaland sker inom befintliga planer, program och strategier som utarbetats i samråd med kommuner, kommunalförbund och andra intressenter. Det gäller till exempel *Trafikförsörjningsprogrammet – Hållbara resor i Västra Götaland 2021-2025* som är det övergripande styrdokumentet för utvecklingen av kollektivtrafiken i länet. Trafikförsörjningsprogrammet följs därmed upp separat och publiceras på regionens hemsida².

Vidare kopplar *regional plan för transportinfrastrukturen*³ och prioriterade satsningar till Knyta samman. Likaså finns *bredbandsstrategin*⁴ som beskriver bredbandsmarknaden och innehåller åtgärder för bristerna i tillgång till bredband.

Området för programmet kopplar även an till regional service där det för perioden 2023-2030 finns ett regionalt serviceprogram för landsbygds- och skärgårdsområden i Västra Götaland⁵.

Utöver planer och program genomförs vissa projekt och verksamhetsbidrag. I figuren nedan framgår hur många projekt (pågående och avslutade⁶) och verksamhetsbidrag som i huvudsak bidrar till programmet Knyta samman Västra Götaland.

² <https://www.vgregion.se/kollektivtrafik/sa-styrs-kollektivtrafiken/trafikforsorjningsprogrammet/>

³ <https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/run8536-588139078-57/native/Regional%20infrastrukturplan%202022-2033%20V%C3%A4stra%20G%C3%B6taland.pdf>

⁴ <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/omraden/digitalisering/bredband/bredbandsstrategi/>

⁵ <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/omraden/naringsliv/regionaltserviceprogram/>

⁶ Utbetalt i avslutade projekt är när möjligt de facto utbetalt.

Insatsområde Stärkta relationer nationellt och internationellt inom transport och infrastruktur

I takt med att Västra Götaland växer krävs en effektiv infrastruktur som knyter ihop oss bättre inom länet, nationellt och internationellt och som möjliggör hållbara resor mellan olika områden. Västra Götaland har ett strategiskt läge med närhet till flera intressanta marknader och ett gloalt näringsliv.

(Programmet Knyta samman Västra Götaland 2022-2025)

Genomförande

Vad gäller infrastrukturfrågorna har de fortsatt drivits i enlighet med prioriteringarna för ett transporteffektivt samhälle där högsta prioritet är Göteborg-Borås. Under slutet av 2023 och med fortsättning in i 2024 har ett intensivt arbete för att ena parterna i stråket pågått. Under sommaren 2024 nåddes en formell överenskommelse, och fullmäktigeförsamlingarna hos parterna i stråket godkänner ett avtal om medfinansiering under november/december. Vidare pågår även ett arbete med att lyfta behovet av att öka kapaciteten på Västra stambanan som också är högt prioriterat. VGR deltar även aktivt i samarbetet inom STRING⁷, stråket Hamburg och Oslo. Nästföljande prioritet är de regionala järnvägarna och nya slussar i Trollhättan. Här lyftes betydelsen att samarbeta nära Trafikverket.

En effektiv och uppgraderad infrastruktur är avgörande för strategierna Målbild tåg och Målbild koll 2035 för Göteborg, Mölndal och Partille. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden har under året följt genomförandet och vara representerad på tjänstepersonnivå i respektive pakets ledningsgrupper/styrelser.

Enligt plan har en aktualisering av godstransportstrategin för Västra Götalandsregionen⁸ genomförts. Arbetet syftade till att uppdatera strategin utifrån aktuella styrande dokument och omvärldstrender samt konkretisering av insatsområden. Ett liknande arbete har bedrivits med regionens strategi för ökad cykling.

---

⁷ STRING är ett samarbete mellan fyra länder, åtta regioner och fem städer. Samarbetet sträcker sig från Hamburg i söder, upp till Oslo i norr.

⁸ <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/omraden/infrastruktur/strategier/strategisk-plan-for-godstransporter/>

Under 2024 beviljades programmet *ShiftSweden* för perioden 2024-2030 inom ramen för Impact innovation⁹. ShiftSweden syftar till att mobilisera organisationer och individer för att skapa nya värden genom cirkulära affärsmodeller inom samhällsbyggnad och genom konkurrenskraftiga alternativ till enskilt bilresande. Den byggda miljön och mobiliteten ska integreras till ett system.

Inom programmet visas hur omställningen kan ske över hela Sverige på ett fossilfritt och resursmedvetet sätt. Det handlar om att ställa om Sverige till attraktiva och tillgängliga livsmiljöer för alla. VGR är en av parterna i programkontoret vilket gör att vi har bra förutsättningar för att driva på accelerering av omställningen.

Reflektioner

Som angavs inledningsvis sker arbetet kopplat till insatsområdet inom befintliga planer, program och strategier som utarbetats i samråd med kommuner, kommunalförbund och andra intressenter. Dessa planer löper på enligt plan.

Vad gäller ShiftSweden resulterade programmets första utlysning vad gäller Framtidens platser i 90 ansökningar. Åtta ansökningar från Västra Götaland varav fem beviljades medel. Vad gäller de ansökningar som inte beviljades pågår ett arbete för att försöka fånga upp dessa. Ytterligare utlysningar för satsningar kommande år publiceras i december.

---

⁹ Impact Innovation är en nationell satsning på innovation för att tackla vår tids och framtidens utmaningar. Satsningen är gemensam mellan Energimyndigheten, Formas och Vinnova.

Insatsområde Utveckla transporteffektiv regional infrastruktur och öka andelen hållbart resande

Västra Götaland binds samman i ett nätverk av funktioner och orter med digital och fysisk infrastruktur både inom och utanför länet och landets gränser. Detta gör det möjligt för människor och företag att nå varandra. Genom ansvaret för Trafikförsörjningsprogrammet och den regionala Transportinfrastrukturplanen har Västra Götalandsregionen två kraftfulla verktyg för att bidra till insatsområdet.

(Programmet Knyta samman Västra Götaland 2022-2025)

Genomförande

Den regionala transportinfrastrukturplanen för perioden 2022-2033 beslutades av regionfullmäktige under 2022. Under 2024 har arbetet både handlat om att följa upp och driva genomförandet i enlighet med den gällande planen, men därtill har arbetet med revidering av planen för åren 2026-2037 intensifierats. En uppdaterad strategisk inriktning för transportinfrastrukturen i Västra Götaland beslutades av regionstyrelsen i juni 2024. Beredningen för hållbar utveckling (BHU) väntas ställa sig bakom en remissversion av ny regional infrastrukturplan för perioden 2026-2037 i juni 2025. Ny transportinfrastrukturplan ska beslutas sent 2025.

Ett kunskapsunderlag om kopplingen mellan transporteffektivt samhälle och regional infrastrukturplanering har tagits fram¹⁰. Detta i linje med ambitionerna i den regionala utvecklingsstrategin och den långsiktiga prioriteringen för Knyta samman. Kunskapsunderlaget är en pusselbit i regionens fortsatta arbete med infrastrukturplanering på ett sätt som bidrar till ett transporteffektivt samhälle utifrån Västra Götalands olika geografiska förutsättningar.

Revideringen av trafikförsörjningsprogrammet har fortsatt under året. BHU enades om den strategiska inriktningen för programmet under våren. Därefter tog infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden fram en remissversion av nytt trafikförsörjningsprogram. Ett nytt trafikförsörjningsprogram förväntas beslutas i regionfullmäktig i slutet av 2025.

---

¹⁰ <https://www.trivectortraffic.se/wp-content/uploads/2023/06/rapport-1-05.pdf>

Vad gäller kollektivtrafik har infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden under året avsatt utvecklingsmedel till Västtrafik för att utveckla och testa dynamisk kollektivtrafik, förbättra förutsättningarna för att ta med cykel på tåg samt tester med självkörande kollektivtrafik. Initiativen syftar till att både konkret öka attraktiviteten och undersöka möjligheterna för nya former att bedriva kollektivtrafik. Om möjligt på ett mer kostnadseffektivt sätt.

I juni 2024 antog infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden en strategisk plan för ökad cykling i Västra Götaland. I den strategiska planen finns det tre prioriterade utvecklingsområden, tätortsnära cykelinfrastruktur, integrering av cykel och kollektivtrafik, och cykling som ett naturlig val. I samband med det arbete har en potentialstudie för cykling i Västra Götaland tagits fram. Resultatet är publicerat på hemsidan som interaktivt material¹¹.

Avdelningen för regional samhällsplanering har i samarbete med IVL Svenska miljöinstitutet inviterat ett utvecklingsarbete om en bättre synkronisering av Klimat2030:s arbete med klimatlöften och infrastruktur och kollektivtrafik satsningar. Arbetet syftar till att skapa incitament för kommunerna för att ta på sig fler och mer utmanande klimatlöfte för en snabbare omställning till ett hållbart samhälle.

Reflektioner

Som angavs inledningsvis sker arbetet kopplat till insatsområdet inom befintliga planer, program och strategier som utarbetats i samråd med kommuner, kommunalförbund och andra intressenter. Det arbetet går enligt plan.

Vad gäller resandet i kollektivtrafiken har detta i stort sett varit oförändrat under 2024. Marknadsandelen för hållbart resande är också oförändrad. Däremot är det en nedgång i kollektivtrafikens marknadsandel till förmån för gång och cykel. Den årliga uppföljningen av Trafikförsörjningsprogrammet publiceras under våren.

---

¹¹ Den interaktiva rapporten återfinns på sidan <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/omraden/infrastruktur/strategier/strategisk-plan-for-okad-cykling/potentialstudie/>.

Exempel på resultat

Ett mål i nuvarande trafikförsörjningsprogram är att kollektivtrafiken ska vara enkel, trygg och inkluderande samt att andel invånare som känner trygghet att resa med Västtrafik ska uppgå till 70 procent. I en undersökning under 2023 anger en majoritet av resenärerna (65 procent) att det känns tryggt att resa med Västtrafik. Tryggheten sjönk under pandemiåren 2020-2021, men har därefter ökat. Det finns relativt stora skillnader i upplevd trygghet mellan olika åldersgrupper, då det mellan 65-85 år är en betydligt högre andel som svarar att de känner sig trygga. För de yngsta åldersgrupperna har tryggheten minskat det senaste året. Som tidigare studier från Svensk kollektivtrafik också visar så ökar otryggheten när resenären är ombord på fordonet och på hållplatsen/stationen/resecentrumet, jämfört med vägen till och från hållplatsen.

Rapporten Trygghet i kollektivtrafiken i Västra Götaland. En fördjupning av resultaten från kollektivtrafiknämnden.

Insatsområde Förbättra tillgången till bredband, laddinfrastruktur och förnybar elproduktion

För att bidra i omställningen mot ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle där transporter kan bli fossilfria, distansarbete och distansstuder möjliggörs och eltillgång säkras, krävs investeringar i bredband, laddinfrastruktur och förnybar elproduktion.

(Programmet Knyta samman Västra Götaland 2022-2025)

Genomförande

Arbetet med laddinfrastruktur och medfinansiering av satsningar har inte haft samma fokus som tidigare. Det har inte inkommit några ansökningar från kommunerna för medfinansiering av utbyggnation eller strategiska planer.

Arbetet vad gäller elektrifieringen av kollektivtrafiken fortsätter i enlighet med beslutad miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken¹². Till exempel beviljades Västtrafik 3 miljoner kronor i medfinansiering för en fortsatt elektrifiering av färjetrafiken. I övrigt har två forsknings- och innovationsprojekt för elektrifiering lätta lastbilar och fartygstrafiken beviljats medfinansiering.

Vad gäller bredband har länets samrådsgrupp för bredband, UBit, under året fortsatt att verka för att stimulera marknadsaktörerna att bygga bredband i områden med gles befolkning och där det är svårt att få utbyggnadsprojekt att gå ihop ekonomiskt. Det regionala bredbandsstödet har varit ett bra komplement till det statliga bredbandsstödet från Post- och telestyrelsen (PTS).

Ett arbete med att öka tillgången till mobilt bredband pågår vad gäller de delar av Västra Götaland där det är dålig mobiltäckning. Det regionala bredbandsstödet används då för att uppföra samhällsmaster där mobiloperatörerna kan placera in sin utrustning.

Ett annat bredbandsprojekt som det lagts mycket arbete på under 2024 är att möjliggöra bredbandsuppkoppling på Västtrafiks regionala tåg. En förstudie har genomförts så att Västtrafiks strategiska ledning under 2025

---

¹² <https://www.vgregion.se/kollektivtrafik/sa-styrs-kollektivtrafiken/trafikforsorjningsprogrammet/kollektivtrafikens-miljo--och-klimatstrategi/>

kan gå vidare med en upphandling av utrustning för uppkoppling till nytta för både resande och personal på tågen.

En satsning på en ökad digitalisering av vården med ett regionalt bredbandsstöd nå de hushåll som ännu inte valt att koppla upp sig till bredbandsnäten var tänkt att påbörjas under 2024. Den har inte kunnat genomföras på grund av fokus på införandet av det nya vårdinformationssystemet Millennium.

VGR erbjuder genom projektet *Elektrifieringsresan*, kommuner och kommunalförbund stöd i att ta fram underlag till översiktsplaner eller energiplaner i syfte att snabba upp lokal elproduktion och nätutbyggnad. Projektet omfattar nu en majoritet av kommunerna och visar sammantaget på stor potential för mer sol-och vindkraft i Västra Götaland.

I juni 2024 beviljades VGR 20 mnkr från Energimyndigheten för att jobba med *kommungränsöverskridande energiplanering i samhällsplaneringen*. Övriga projektparter är de fyra kommunalförbunden, länsstyrelsen och Energikontor Väst. Arbetet har sin grund i den *Regionala energiöverenskommelsen* som i januari 2024 beslutades i Regionstyrelsen, efter antagande av BHU. Överenskommelsen innebär att kommunalförbunden och VGR gemensamt ska verka för att skapa förutsättningar för 15-20 Twh mer el och kraftigt ökad tillgång på effekt genom mer lokal produktion och nätutbyggnad till 2030, som sedan konkretiserades ytterligare i beslut i oktober 2024. Detta och ytterligare åtgärder kopplat till elektrifiering beskrivs fylligare i uppföljningen av programmet för Stärka innovationskraften.

Reflektioner

En större satsning på laddinfrastruktur är inte längre aktuellt för personbilar och lastbilar då det nationella stödsystemet fångar upp det mesta. För fartygsbranschen kan det bli aktuellt med fortsatt stöd till projekt och investeringar.

Vad gäller bredband har de nationella operatörerna byggt en stor del av de senaste årens anslutningar på landsbygden vilket är mycket positivt. Men det ökade fokus på beredskap och säkerhet som har växt fram på senare tid, gör det viktigt med en ökad rådgivning och robusthet i de nät som byggs. Därför har det under 2024 gjorts ett arbete för att i än större grad än idag, knyta samman de lokalt ägda näten genom redundansförbindelser så att de kan fungera som ett sammanhållet, säkert och robust nät. Arbetet kommer att fortsätta även kommande år, men då finansierat av det regionala bolaget Netwest i samband med utbyggnadsprojekt som de är inblandade i.

Mobiloperatörerna har det senaste året visat ett allt större fokus på att alla nya engagemang ska visa god lönsamhet. Det har därför blivit svårare att få dem att inplacera sig i de regionalt finansierade samhällsmasterna. Likaså visar de nu mindre intresse för att förbättra täckning och kapacitet längs de regionala järnvägslinjerna, allt fokus går till stambanorna. Det kan därför ta längre tid att genomföra projekt som är beroende av samarbete med mobiloperatörerna än vad VGR tidigare har kunnat räkna med.

Behovet av el och effekt är fortsatt stort och utbyggnaden behöver ske skyndsamt för att industrin i Västra Götaland ska kunna ställa om och fortsatt vara konkurrenskraftiga. Flera nyetableringar och föreslagna investeringar hindras idag på grund av brist på el och effekt, och analys¹³ som VGR genomfört 2024 visar att fortsatt brist kommer att påverka Västra Götalands och Sveriges arbetsmarknad allvarligt. Fortsatt högt tryck och enighet mellan regionens aktörer krävs i frågan.

Exempel på resultat

I den årliga bredbandskartläggningen som Post och Telestyrelsen (PTS) genomför ligger Västra Götaland fortsatt bra till. 2023 blev Västra Götaland fjärde bäst både för andelen uppkopplade hushåll totalt (93,95 procent av hushållen har tillgång till 100 Mbit/s) och om man ser till hur väl näten är uppbyggda på landsbygden (93,91 procent av hushållen på landsbygden har fibernät i sin närhet). Länets samrådsgrupp för bredband (UBit) har under året fortsatt verka för att stimulera marknadsaktörerna att bygga bredband i områden med gles befolkning och där det är svårt att få utbyggnadsprojekt att gå ihop ekonomiskt. Det regionala bredbandsstödet har varit ett bra komplement till det statliga bredbandsstödet från Post- och telestyrelsen (PTS).

Arbetet med bredband i Västra Götaland

---

¹³ Bedömning av sysselsättningseffekter från otillräcklig tillgång av eleffekt till etableringar i tillverkningsindustrin i Västra Götaland. VGR Analys 2024:19.

Insatsområde Utveckla samverkan inom regional fysisk planering

Den fysiska planeringen behöver ta hänsyn till större geografiska områden, till olika planeringsnivåer och planeringsområden. Den ökade komplexiteten innebär att fysiska och funktionella samband i många fall blivit viktigare än administrativa gränser. Samverkan på regional nivå och bättre koppling mellan regionala utvecklingsfrågor och kommunal fysisk planering kan bidra till en positiv, resurseffektiv och hållbar utveckling för Västra Götaland.
(*Programmet Knyta samman Västra Götaland 2022-2025*)

Genomförande

Det långsiktiga arbetet med att utveckla regional samhällsplanering har fortsatt under året inom ramen för satsningen *det Goda livet i Dalsland*, *Väststågsutredningen* och *Trafikförsörjningsprogrammet*. Här pågår utvecklingsprojektet *Samhällsplanering och stationsutveckling* som är en testarena för regional samhällsplanering som syftar till att möjliggöra öppnandet av nya tågstationer i glesa geografier i regionen. Att etablera nya stationer med tillhörande trafikering och utveckla bebyggelse, verksamheter och infrastruktur i stationens närhet och omland innebär en lång process med många aktörer.

Under året har fokus främst varit i Boråsregionen. Ortsanalyser, platsbesök och gemensamma läroinsatser har genomförts i nära dialog tillsammans med kommunerna, kommunalförbundet, Trafikverket och Västtrafik.

I Dalsland har arbetet med att ta fram ett avtal för att gå vidare med planering av den första stationen, Brålanda, fortlöpt under året. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden beslutade i september om att gå vidare med ett gemensamt avtal tillsammans med Vänersborgs kommun och Trafikverket för att fortsätta med den formella planeringen.

Reflektioner

Genom att samla alla berörda aktörer vid samma bord i ett tidigt skede och tillsammans tydliggöra förutsättningar, varandras roller, ansvar och behov möjliggörs en samhällsplanering där nya stationers potential kan nyttjas till fullo. Medverkande aktörer har i utvärdering av genomförda kartläggningar och platsbesök varit positivt inställda till arbetssättet och de gemensamma insatserna.

Insatsområde Förbättra förutsättningarna för attraktiv platsutveckling

Attraktiviteten hänger nära samman med platsens tillgång till kommersiell och offentlig service, bredband, bostäder och arbete. Men också med miljöns fysiska utformning, tillgång till natur, kultur och sociala sammanhang, samt invånarnas möjlighet till att påverka utvecklingen lokalt.

(Programmet Knyta samman Västra Götaland 2022-2025)

Genomförande

Det regionala serviceprogrammet för landsbygds- och skärgårdsområden i Västra Götaland (RSP) stärker samordning och prioritering av insatser i serviceglesa områden. Programmet främjar tillgången till grundläggande service men även möjligheter till platsutveckling och innovativa servicelösningar på landsbygden. Under året har ett arbete inletts för att stötta kommunal serviceplanering och prioritering. Utgående från det regionala serviceprogrammet fördelas även olika stöd till bland annat livsmedelsbutiker på landsbygden.

Projekt inom ramen för det Goda Livet i Dalsland har fortsatt under året. I projektet *Hitta hem i Dalsland* är tanken att samla Dalslandskommunernas marknadsförings-, besöksnäring- och inflyttarinformation i en gemensam plattform som även ska kunna lyfta fram enskilda platsers attraktivitet och locka inflyttare till landskapet. Efter att under 2024 fokuserat på konceptutveckling sker lansering mer publikt under 2025. Ett ytterligare exempel på insatser handlar om projekt med fokus på att undersöka hur platsutveckling kan lyfta besöksnäringen i samverkan med boende, föreningsliv/ideella krafter och hur det kan knytas till de större regionala och turistiska organisationernas insatser i Höljenområdet, Melleruds kommun. Där har en ideell förening nu etablerats för att driva frågorna vidare. Utifrån framtagna kunskapsunderlag om attraktivt byggande och samhällsservice har arbetet fokuserat på möjliga steg för en mer samlad bild och fördjupad samverkan kring samhällsplanering. Detta med utgångspunkt i landskapets gemensamma styrkor och utmaningar.

VGR deltog i den europeiska New European Bauhausfestivalen (NEB) i Bryssel. Med inspiration från denna samlade sedan VGR partners och friends inom New European Bauhaus i Västsverige där alla såg behov av en tätare regional samverkan. VGR avser hålla i processen fram till att en

samverkan är etablerad, hjälpa till att sprida kunskap om NEB till kommuner och organisationer i Västsverige och ta fram ett förslag på plattform där man tillsammans kan lyfta upp initiativ som pågår, publicera information om NEB och stärka samarbetet mellan parter.

Samarbete kring området gestaltad livsmiljö har under året skett både mellan regionala utförarverksamheter som Kulturförvaltningen, Västfastigheter och Västtrafik och med externa aktörer inom ramen för Dynamo Väst¹⁴. Under året har utbytet med Regionsamverkan syd skett genom ett gemensamt seminarium i Västra Götaland.

Reflektioner

Intern samverkan i VGR mellan förvaltningar och avdelningar är en förutsättning för att åstadkomma utveckling inom Gestaltad livsmiljö och platsutveckling. Året har kännetecknats av ett stort internt arbete med att få ihop en samverkansstruktur och ett arbetssätt som nu är fastlagt.

Exempel på resultat

Den gemensamma samverkan som byggts upp tillsammans i Dalsland mellan stat, region och kommun bedöms i en utvärdering skapa förutsättningar för att kunna hantera förestående samhällsutmaningar. Även internt hos VGR har satsningen på det goda livet i Dalsland genererat gränsöverskridande samverkansytor och tätare dialog mellan regional utveckling och hälso- och sjukvården. Utvärderingen som genomfördes i slutet av 2023 visar sammantaget att det finns en enighet i att planen för det goda livet i Dalsland inneburit nya, förbättrade sätt att samverka och ta sig an utmaningar. Även om det också i vissa intervjuer lyfts en viss oro över ovissheten om vad som väntar efter planperiodens slut och att planen behöver revideras och hållas relevant.

Utvärdering: Flernivåsamverkan på riktigt. Utvärdering av Det goda livet i Dalsland.

---

¹⁴ Dynamo Väst är ett nätverk för gestaltad livsmiljö.

Bilaga 1: Förteckning över 2024 års beviljade projekt

De projekt som återfinns nedan har bedömts till största del beröra den aktuella prioriteringen.

DNR	Projektägare	Projekttitel	VGR-medel
IKN 2024-00188	Business Region Göteborg	Förstudie för snabbare omställning till elektrifierade transporter	300 000
IKN 2024-00043	Cykelfrämjandet	Frihet på cykel	300 000
IKN 2024-00210	Green Mind AB	Arena hållbar mobilitet vid Frihamnsdagarna 2024	300 000
IKN 2024-00238	Infra- och kollektivtrafiknämnden	Demoprojekt Metrobuss dubbeldäckare	5 000 000
IKN 2024-00093	Infra- och kollektivtrafiknämnden	Förstudie om bredbandsuppkoppling	250 000
IKN 2024-00009	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Avtalslösningar för hållbart resande i stad och på landsbygd	800 000
IKN 2023-00466	RISE, Research Institute of Sweden	Förstudie SMILE (Stärk Marina Omställningen – Elektrifiering)	200 000
IKN 2023-00093	Skjutsgruppen ideell förening	Vi knyter ihop civilsamhället kring samåkning	100 000
IKN 2023-00449	Västtrafik AB	Framdragnig av elkapacitet, Styrso Bratten, Göteborg	1 000 000
IKN 2023-00447	Västtrafik AB	Framdragnig av elkapacitet, Vrångö, Göteborg	2 000 000
IKN 2024-00254	Västtrafik AB	Autonom buss i Gårda, Göteborg	11 300 000
IKN 2024-00218	Västtrafik AB	Buss on-demand 2.0	17 349 500
IKN 2024-00304	Västtrafik AB	Uppkoppling på tåg	24 122 000
IKN 2024-00280	Vara kommun	Bredbandsstöd till Vara kommun för nät Söder Vara tätort	600 000
IKN 2024-00283	Vara kommun	Bredbandsstöd till Vara kommun för nät Vara – Katebro	2 100 000
IKN 2024-00290	Munkedals kommun	GC – Gårvik etapp 1	3 700 000
IKN 2024-00292	Västtrafik AB	Framtidens cirkulära hållplatser utförda i trä	800 000
IKN 2024-00294	Västtrafik AB	Cykellösning på tåg	9 000 000
IKN 2024-00293	Försörjningsförvaltningen Västra Götalandsregionen	Luftrumsprojektet i Dalsland	1 000 000
IKN 2024-00296	Falköpings kommun	Signalreglering av överlämningsbangård Falköping	14 750 000

Bilaga 2: Förteckning över verksamhetsbidrag

De verksamheter som återfinns nedan fick medel för att driva verksamhet 2024. De verksamheter som återfinns nedan kan beröra fler än denna prioritering. Det har här skett en bedömning till vilken prioritering som är den mest betydelsefulla. Listan avser de verksamhetsbidrag som genomfördes under 2023.

Nämnd	Verksamhet	VGR-medel
IKN	Urban futures – centrum för hållbar stadsutveckling	2 000 000
MRU	Europa Direkt Fyrbodalen	200 000
MRU	Europa Direkt Sjuhärads	200 000
MRU	Svinesundskommittén	1 500 000
MRU	Vänersamarbetet	625 000